

V Bruseli 4. 12. 2014
COM(2014) 718 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Výročná správa o vykonávaní dohody o obchode medzi EÚ a Kolumbiou a Peru

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Výročná správa o vykonávaní dohody o obchode medzi EÚ a Kolumbiou a Peru

1. Úvod

Dňa 26. júna 2012 EÚ podpísala obchodnú dohodu (ďalej len „dohoda“) s Kolumbiou a Peru. Dohoda sa predbežne vykonáva od 1. marca 2013 v prípade Peru a od 1. augusta 2013 v prípade Kolumbie¹.

Od začiatku uplatňovania tejto dohody predkladala Komisia Európskemu parlamentu a Rade informácie o jej vykonávaní, najmä počas zasadnutí osobitnej monitorovacej skupiny, ktorú zriadil Výbor Európskeho parlamentu pre medzinárodný obchod. V súlade s nariadením (EÚ) č. 19/2013² sa Komisia zaviazala predkladať Európskemu parlamentu a Rade výročnú správu o uplatňovaní, vykonávaní a plnení záväzkov dohody a uvedeného nariadenia.

Ide o prvú takúto správu. V súlade s článkom 13 ods. 1 nariadenia je rozdelená do troch častí:

- celkové posúdenie obchodných tokov,
- informácie o činnostiach rôznych orgánov vykonávajúcich dohodu,
- informácie o monitorovaní činností uvedených v nariadení.

2. CELKOVÉ HODNOTENIE: VÝVOJ OBCHODU

2.1. Metodika

Analýza dvojstranných obchodných tokov vychádza z údajov za prvý rok vykonávania dohody. V prípade Peru sa použili údaje za kalendárny rok 2013, zatiaľ čo v prípade Kolumbie sa údaje týkajú prvých piatich mesiacov od začatia predbežného vykonávania dohody (august 2013 až december 2013). V oboch prípadoch bolo obdobie porovnávané s rovnakým obdobím predchádzajúceho roku.

Skutočnosť, že dohoda sa vykonáva ešte len krátko a že niektoré údaje a čísla chýbajú, obmedzuje možnosť vyvodiť závery o vplyve dohody. Skutočne môže trvať istý čas, kým sa hospodárske subjekty prispôbia a v plnej miere budú využívať dodatočné obchodné príležitosti, ktoré im obchodná dohoda ponúka. Okrem toho je ťažké pripisovať zmeny v obchodných tokoch len dohode, pretože tieto údaje sú ovplyvňované ďalšími faktormi, ako sú výkyvy v dopyte a kolísanie celosvetových cien komodít, ktoré tvoria dôležitú časť peruánskeho a kolumbijského vývozu.

Vo všeobecnosti má obchod so špecifickým tovarom stúpajúcu tendenciu. To mierne vyrovnáva celkový pokles obchodných tokov, ktorý bol spôsobený celosvetovým negatívnym

¹ Táto dohoda sa uplatňuje v EÚ predbežne, až kým ju neratifikujú všetky jej členské štáty. Stav ratifikácie je uverejnený na webovej lokalite Rady: <http://www.consilium.europa.eu/policies/agreements/search-the-agreements-database?command=details&lang=en&aid=2011057&doclang=EN>

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 19/2013 z 15. januára 2013, ktorým sa vykonáva bilaterálna ochranná doložka a stabilizačný mechanizmus v súvislosti s banánmi, stanovené v Dohode o obchode medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Kolumbiou a Peru na strane druhej.

vývojom cien komodít a dopytu EÚ. Hoci je predčasné vyvodzovať konečné závery, čísla naznačujú, že podniky v určitých odvetviach využívajú dohodu v čoraz väčšej miere.

2.2. Vývoj obchodných tokov s Peru

V porovnaní s rokom pred uzavretím dohody klesla hodnota dovozu EÚ z Peru v roku 2013 o 15,9 % (995 miliónov EUR), a to najmä z dôvodu poklesu medzinárodných cien komodít.

V roku 2012 predstavovala hodnota dovozu EÚ z Peru 6,3 miliardy EUR (17,5 % peruánskeho vývozu). V roku 2013 to bolo 5,3 miliardy EUR (16,5 % peruánskeho vývozu), čo odzrkadľuje uvedený vývoj.

EÚ dovážala predovšetkým suroviny (meď a zinok predstavovali 29,9 % celkového dovozu), ktorých hodnota v porovnaní s rokom 2012 značne klesla (–15,7 %). Druhá skupina výrobkov (potraviny a živé zvieratá predstavovali 36,8 % celkového dovozu z Peru) zaznamenala v porovnaní s predchádzajúcim rokom pokles o 10,4 %. Niektoré netradičné vývozy z Peru (najmä v agropotravinárskom odvetví a s vyššou pridanou hodnotou) sa však zvýšili o takmer 6 %. Aj v prípade chemických látok a produktov rybného hospodárstva sa zaznamenal významný nárast (24,9 %, resp. 4 %).

Hodnota vývozu EÚ zostala konštantná (zvýšenie o 0,16 % alebo 5,7 miliónov EUR). EÚ je tretím najväčším vývozcom do Peru (v roku 2013 na ňu pripadalo približne 13 % celkového dovozu do tejto krajiny).

EÚ vyvážala hlavne stroje a dopravné zariadenia (55,5 % z celkového vývozu). Vývoz týchto výrobkov zostal pomerne stabilný (nárast o 0,16 %).

V roku 2013 dosiahla obchodná bilancia EÚ s Peru deficit vo výške 1 778 miliónov EUR porovnaní s predchádzajúcim rokom (v roku 2012 bol deficit vo výške 2 779 miliónov EUR). Toto zníženie zodpovedá vývoju v období rokov 2009 až 2013, keďže priemerná ročná miera rastu dovozu EÚ predstavovala 13,5 % a vývozu EÚ 23,7 %.

2.3. Vývoj obchodných tokov s Kolumbiou

Analýza obchodných tokov s Kolumbiou je ovplyvnená skutočnosťou, že dohoda sa uplatňuje len od 1. augusta 2013. Celková hodnota obchodných tokov zostala na podobnej úrovni ako v období pred predbežným uplatňovaním dohody (august – december 2012).

Pokiaľ ide o hodnotu obchodu, Kolumbia zostáva prvým partnerom EÚ v Andskom spoločenstve a piatym v Latinskej Amerike.

Hodnota vývozu EÚ sa zvýšila o 4,2 % v porovnaní s predchádzajúcim obdobím a dosiahla celkovú výšku 3 596 miliónov EUR. V roku 2012 celková hodnota kolumbijského tovaru vyvázaného do EÚ predstavovala 15,2 % vývozu Kolumbie (7 098,8 milióna EUR zo 46 720,1 milióna EUR). V roku 2013 táto hodnota dosiahla 7 223,2 milióna EUR (15,8 % celkového vývozu Kolumbie).

Kolumbijský vývoz sa aj naďalej sústreďuje na oblasť komodít a poľnohospodárskych výrobkov. 87,2 % z celkového objemu vývozu do EÚ predstavujú štyri druhy výrobkov (ropné oleje, uhlie, banány a káva).

Hodnota vývozu EÚ klesla v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roku o 4 % na celkovú výšku 2 328 miliónov EUR.

V roku 2012 bola EÚ tretím najväčším partnerom Kolumbie, pokiaľ ide o dovoz (12,6 % všetkého tovaru dovezeného v roku 2012 alebo 5 657,9 milióna EUR zo 45 025,8 milióna EUR). V roku 2013 táto hodnota dosiahla 6 171,8 milióna EUR (13,4 % celkového dovozu Kolumbie).

Pre vývoz EÚ je charakteristická diverzifikácia priemyselných výrobkov pozostávajúcich hlavne zo strojov a mechanických zariadení (19 % celkového vývozu, pokles o 4,1 %), farmaceutických výrobkov (11,5 %, nárast o 8,5 %), lietadiel a ich častí (11,8 %, nárast o 33,2 %), elektrických strojov a zariadení (7,4 %, nárast o 9,8 %), vozidiel (7,6 %, nárast o 9,8 %) a optických, fotografických, technických a lekárskeho prístrojov (5,8 %, nárast o 10,6 %).

V roku 2013 dosiahla obchodná bilancia EÚ s Kolumbiou deficit vo výške 1 782 miliónov EUR (v roku 2012 predstavoval deficit 3 064 miliónov EUR). To je potrebné posudzovať s ohľadom na skutočnosť, že v období rokov 2009 až 2013 predstavovala priemerná ročná miera rastu dovozu EÚ 17,8 % a vývozu EÚ 15,4 %. Na druhej strane, v roku 2013 sa v porovnaní s rokom 2012 dovoz EÚ znížil o 11,2 %, zatiaľ čo vývoz EÚ sa zvýšil o 5,7 %.

2.4. Vývoj obchodu so špecifickým tovarom

Bližší pohľad na vývoj obchodných tokov so špecifickým tovarom medzi EÚ a oboma andskými krajinami naznačuje, že niektoré odvetvia začínajú mať z dohody prospech.

Pokiaľ ide o **Peru**, od roku 2012 do roku 2013 boli zaznamenané významné rozdiely v týchto oblastiach:

- **čerstvé banány:** hodnota celkového dovozu sa zvýšila zo 61 miliónov EUR na 85 miliónov EUR (+39,3%)
- **jedlé ovocie a orechy:** zo 408 miliónov EUR na 527 miliónov EUR (+ 29,2 %)
- **cukor a cukrovinky:** z 0,8 milióna EUR na 2,3 milióna EUR (+187,5 %)
- **nápoje a liehoviny:** zo 44 miliónov EUR na 71 miliónov EUR (+61,4 %).

Naopak, v prípade vývozu EÚ boli zaznamenané významné rozdiely v týchto oblastiach:

- **obilniny:** z 0,1 milióna EUR na 12,6 milióna EUR
- **vozidlá na prepravu osôb a tovaru:** z 308 miliónov EUR na 351 miliónov EUR (+14 %)
- **farmaceutické výrobky:** zo 104 miliónov EUR na 140 miliónov EUR (+34,6 %).

Vzhľadom na to, že dohoda s **Kolumbiou** sa neuplatňuje tak dlho ako s Peru, je k dispozícii menej údajov. Nasledujúca analýza vychádza z údajov od augusta do decembra 2013 (v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2012).

Pokiaľ ide o dovoz EÚ, v roku 2013 boli zaznamenané významné rozdiely v týchto oblastiach:

- **trstinový cukor:** hodnota dovozu sa zvýšila z 1,4 milióna EUR na 3,4 milióna EUR (+147,5 %)

- **tabak:** zo 4,6 milióna EUR na 15,4 milióna EUR (+247,6 %)
- **pripravené alebo konzervované tuniaky:** z 2,5 milióna EUR na 2,8 milióna EUR (+9,2 %)
- **rezané kvety:** z 5,1 milióna EUR na 5,4 milióna EUR (+4,4 %).

Naopak, v prípade vývozu EÚ boli zaznamenané významné rozdiely v týchto oblastiach:

- **mliečne výrobky:** hodnota dovozu sa zvýšila z 0,7 milióna EUR na 1,7 milióna EUR (+136,5 %)
- **podvozky vybavené motorom, pre vozidlá:** z 0,8 milióna EUR na 4,5 milióna EUR (+467,4 %)
- **vozidlá, s piestovým vznetovým motorom s vnútorným spaľovaním (dieselovým motorom alebo motorom so žiarovou hlavou), s objemom valcov presahujúcim 1 500 cm³, ale nepresahujúcim 2 500 cm³:** z 2,6 milióna EUR na 4,3 milióna EUR (+64,7 %).

2.5. Využívanie colných kvót

V dohode sa stanovujú viaceré colné kvóty na oboch stranách. Predbežná analýza využívania kvót naznačuje, že pri týchto výhodných colných kvótach ešte stále existuje značný priestor na zvýšenie vývozu EÚ.

Colné údaje zozbierané **peruánskymi** orgánmi naznačujú, že v roku 2013 boli zaznamenané významné obchodné toky len v prípade dvoch tried výrobkov, na ktoré sa vzťahujú colné kvóty (zmrzlinárske výrobky a výrobky s vysokým obsahom cukru), zostali však výrazne pod hranicou pridelených colných kvót.

Podobné závery možno vyvodiť aj v prípade **Kolumbie**, kde podľa údajov vzťahujúcich sa na obdobie od januára do júna 2014 zaznamenali významný vývoz z EÚ len dve skupiny výrobkov (zelenina a ovocie a sladové výtlačky). Aj v tomto prípade bolo využívanie colných kvót výrazne nižšie ako bol pridelený objem. V prípade skupín výrobkov ako sú srvátka a mliečne výrobky a sladkosti boli zaznamenané minimálne obchodné toky, zatiaľ čo v prípade iných (napr. cukru, mlieka a smotany, cmaru a zmrzlinárskych výrobkov) sa zaznamenalo len zanedbateľné alebo nulové využitie dostupných kvót.

Na druhej strane, EÚ otvorila pre Peru a Kolumbiu viacero dôležitých colných kvót. V prípade **Peru** sú hlavné colné kvóty rozdelené medzi tieto skupiny výrobkov: kukurica cukrová, kukurica, trstinový cukor, výrobky s vysokým obsahom cukru, kakaový prášok, rum, ryža a mäso z hovädzieho dobytku.

Podľa colných údajov EÚ z roku 2013 boli colné kvóty v období od marca 2013 do februára 2014 využité len v prípade trstinového cukru (úplné vyčerpanie kvóty, 18 334 ton³), výrobkov s vysokým obsahom cukru (2 z 10 000 ton, ktoré boli k dispozícii) a kukurice (58 z 8 334 ton, ktoré boli k dispozícii). Z údajov od marca do mája 2014 vyplýva, že colné kvóty boli využité v prípade štyroch skupín výrobkov (kukurica, sladká kukurica, trstinový cukor a výrobky s vysokým obsahom cukru). Z toho Peru k 6. máju 2014 už vyčerpala kvótu na trstinový cukor (22,660 ton). Všetky ostatné výrobky však zaznamenali minimálne obchodné toky (1 tona na colnú kvótu pre výrobky s vysokým obsahom cukru).

³ Celková ročná kvóta pomerne prepočítaná na 10 mesiacov uplatňovania obchodnej dohody v roku 2013.

Pokiaľ ide o **Kolumbiu**, EÚ otvorila viaceré colné kvóty pre výrobky ako sú cukrová kukurica, kukurica, trstinový cukor, jogurt, rum, mlieko a smotana, a výrobky s vysokým obsahom cukru.

Podľa colných údajov EÚ sa v roku 2013 nevyužili žiadne colné kvóty. Údaje za rok 2014 naznačujú, že colné kvóty sa využili v prípade dvoch širších kategórií (trstinový cukor a cukrovinky). Zo 63 860 ton pridelených pre výrobky z trstinového cukru sa do 8. júla 2014 doviezlo 23 383 ton. V prípade cukrovínok sa z 20 600 ton doviezlo do 8. júla 2014 len 105 ton.

Celkovo skromné využívanie colných kvót naznačuje, že narušenie príslušných vnútorných trhov v prípade týchto citlivých výrobkov v dôsledku uplatňovania dohody nie je pravdepodobné.

2.6. Služby

Údaje o obchode so službami sa vytvárajú s výrazným časovým posunom a predkladajú sa v súhrnnej podobe, čo znemožňuje vypracovať tú istú čiastočnú analýzu ako v prípade obchodu s tovarmi. Výročná správa o vykonávaní sa teda bude týmto aspektom zaoberať hneď, ako budú dostupné dostatočné údaje.

3. ČINNOSTI ORGÁNOV ZODPOVEDNÝCH ZA VYKONÁVANIE DOHODY

V inštitucionálnych ustanoveniach dohody sa počíta so zriadením výboru pre obchod a ôsmich špecializovaných orgánov. Výbor pre obchod medzi EÚ a Kolumbiou/Peru, ktorý každoročne zasadá na ministerskej úrovni, plní úlohu dohľadu a zabezpečuje riadne fungovanie dohody. Prvé zasadnutia týchto orgánov sa konali v roku 2014 v Lime, Peru (pozri nižšie).

Podvýbor pre poľnohospodárstvo – 5. februára

Účastníci diskutovali o vývoji obchodu a využívaní colných kvót (konkrétne o aspektoch týkajúcich sa vnútorných postupov). Z dôvodu zvýšenia peruánskeho vývozu sa diskutovalo aj o stabilizačnom mechanizme v súvislosti s banánmi. Medzi ďalšie témy patrilo zdanenie liehovín (Peru a Kolumbia) a dohoda o spolupráci v oblasti mliečnych výrobkov (Kolumbia).

Podvýbor pre technické prekážky obchodu – 5. februára

Strany si vymenili informácie o kvalite svojich systémov infraštruktúry. EÚ vyjadrila isté obavy vo vzťahu ku Kolumbii (technické predpisy pre automobilové odvetvie, postupy posudzovania zhody, označovanie textílií, technické predpisy týkajúce sa alkoholických nápojov a v oblasti politiky biopalív) a k Peru (zákon o podpore zdravého stravovania, oneskorenie pri registrácii farmaceutických výrobkov a výživových doplnkov). Kolumbia a Peru vyjadrili znepokojenie nad požiadavkou EÚ v súvislosti s osvedčeniami o pôvode pre vývoz rýb a nad obmedzením používania palmového oleja v niektorých členských štátoch.

Podvýbor pre obchod a trvalo udržateľný rozvoj – 6. februára

Strany sa dohodli na zozname odborníkov, ktorí by mohli byť prizvaní, aby preskúmali témy, ktoré neboli uspokojivo vyriešené počas konzultácií na vládnej úrovni, a zdieľali by svoje

skúsenosti o vnútroštátnych mechanizmoch na podporu účasti občianskej spoločnosti a skupín, ktoré sa zasadujú o vykonávanie ustanovení dohody o obchode a udržateľnom rozvoji (pozri aj bod 4 nižšie).

Podvýbor pre duševné vlastníctvo – 11. februára

Na stretnutí sa rokovalo o zemepisných označeniach, pričom EÚ vyjadrila svoj záujem o zjednodušené postupy uznávania. Kolumbia predložila kompletný súbor osvedčení o ochrane zemepisných označení EÚ podľa dohody a predložila zoznam 18 nových zemepisných označení, pričom deväť z nich odkazuje na poľnohospodárske výrobky, ktoré EÚ posúdi v súlade s dohodou. Pokiaľ ide o zostávajúce nepoľnohospodárske zemepisné označenia, EÚ objasnila, akým spôsobom možno dosiahnuť ich ochranu.

Peru predložilo zoznam štyroch nových zemepisných označení pre poľnohospodárske výrobky. Ďalšími témami boli príslušné systémy, ktoré strana používa na presadzovanie práva, zodpovednosť poskytovateľov sprostredkovateľských služieb, systém podľa odseku 6⁴ dohody TRIPS, prístupenie Peru a Kolumbie k Madridskému protokolu⁵, ochrana pre výkonných umelcov a patenty vo farmaceutickom odvetví (Kolumbia).

Podvýbor pre verejné obstarávanie – 31. marca

Strany diskutovali o bilaterálnych otázkach, pričom Peru a Kolumbia informovali EÚ o aktualizovanom zozname subjektov štátnej správy. Strany sa dohodli na výmene informácií o účasti MSP na zahraničných trhoch verejného obstarávania.

Podvýbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia – 1. apríla

Diskutovalo sa o témach, ktoré zahŕňali požiadavky na dovoz, overovanie, opatrenia týkajúce sa zdravia zvierat a rastlín, rovnocennosti a technickej pomoci.

Podvýbor pre colné režimy, uľahčenie obchodu a pravidlá pôvodu – 28. – 29. apríla

Strany predstavili najnovší vývoj svojich colných právnych predpisov. EÚ zdôraznila dôležitosť vytvorenia colného prostredia bez dokladov v papierovej forme. Strany si vymenili svoje skúsenosti týkajúce sa schválených hospodárskych subjektov⁶ a dohôd o vzájomnom uznávaní. Pokiaľ ide o pravidlá pôvodu, strany riešili otázky osvedčovania a overovania preferenčného pôvodu a otázku priamej dopravy.

⁴ Po tom, ako dve tretiny členov WTO prijmú tento odsek, sa týmto odsekom zmení dohoda TRIPS tak, aby členovia WTO, ktorí nemajú pre príslušný výrobok dostatok kapacít vo farmaceutickom odvetví, mohli dovážať patentované liečivá v rámci nútenej licencie.
http://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/public_health_e.htm

⁵ Medzinárodný systém registrácie ochranných známok súčasne v mnohých krajinách
<http://www.wipo.int/madrid/en/>

⁶ Schválené hospodárske subjekty sú hospodárske subjekty, ktorým bolo colnými orgánmi alebo v ich mene potvrdené, že spĺňajú súbor požiadaviek (napr. dodržiavanie predpisov, platobná schopnosť, bezpečnosť atď.) a môžu teda využívať rôzne zjednodušenia a/alebo uľahčenia špecificky stanovené v príslušných colných predpisoch EÚ, Peru a Kolumbie.

Podvýbor pre otázky prístupu na trh – 15. mája

Strany si vymenili informácie o vývoji obchodných tokov a poukázali na nedostatok spoľahlivých štatistických údajov týkajúcich sa dlhšieho obdobia. Strany diskutovali o bilaterálnych otázkach, ako je systém VSP + (Peru) a vnútroštátne politiky v oblasti biopalív a demontáže nákladných vozidiel (Kolumbia).

Výbor pre obchod–16. mája

Výbor preskúmal činnosti špecializovaných subjektov a prediskutoval témy týkajúce sa obchodu so službami. EÚ vyjadrila obavy týkajúce sa lehôt pre vydávanie pracovných víz v Peru, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť záväzky, ktoré pre Peru vyplývajú z časti dohody o obchode so službami. Strany rokovali aj o témach týkajúcich sa WTO a dohody o uľahčení obchodu a vymenili si informácie o svojich súčasných príslušných rokovaníach s inými krajinami alebo regiónmi.

4. PLNENIE ZÁVÄZKOV V OBLASTI OBCHODU A UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA

Podvýbor pre obchod a trvalo udržateľný rozvoj

Prvé zasadnutie podvýboru sa uskutočnilo v nadväznosti na otvorené zasadnutie s občianskou spoločnosťou 7. februára, na ktorom sa zúčastnili najmä členovia peruánskej občianskej spoločnosti a domácej poradnej skupiny EÚ. Diskusie zahŕňali témy týkajúce sa práce a životného prostredia, teda témy dôležité pre vykonávanie hlavy IX dohody, pričom sa prerokovávali možné oblasti pre nadväzujúce opatrenia.

Zmluvné strany vyjadrili svoj záväzok účinne vykonávať hlavu IX dohody. Kolumbia a Peru informovali o použiteľných organizačných aspektoch svojich ministerstiev práce a životného prostredia, ako aj o pokroku dosiahnutom v súvislosti so slobodou združovania, s právom na kolektívne vyjednávanie a odstránením nútenej práce, čo bolo tak isto dôležité v kontexte rôznych opatrení, ktoré Kolumbia a Peru zahrnuli do svojich plánov predložených Európskemu parlamentu v roku 2012.

Strany rokovali o týchto otázkach.

4.1. Vykonávanie ustanovení týkajúcich sa práce

EÚ informovala o politike a opatreniach prijatých na úrovni EÚ na podporu slobody združovania, práva na kolektívne vyjednávanie, a na ochranu práv detí (vrátane predchádzania detskej práce). EÚ tiež informovala o pokroku, ktorý dosiahli členské štáty pri ratifikácii dohovoru Medzinárodnej organizácie práce (MOP), najmä Dohovoru o pracovných normách v námornej doprave. Poskytla aj informácie o rozhodnutí Rady EÚ z 28. januára 2014, ktorým sa členské štáty splnomocňujú ratifikovať dohovory MOP o chemických látkach a pracovníkoch v domácnosti.

Peru informovalo o plnení svojich povinností podľa hlavy IX dohody a poskytlo aktuálne informácie o týchto oblastiach:

- i. prehĺbenie kolektívnych vzťahov, vrátane posilnenia systému kontrol, vytvorenia vnútroštátneho dozorného orgánu pre inšpekciu práce a zvýšenie ukladaných pokút;
- ii. podpora základných práv tak, ako ich stanovila MOP, prostredníctvom osobitných predpisov pre registráciu odborových zväzov v stavebníctve, voliteľného rokovacieho

poriadku pre rozhodcovské konania, akčných plánov a stratégií boja proti detskej a nútenej práci a schválenia predpisov týkajúcich sa rovnosti príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím;

- iii. opatrenia a posilnené kontroly na ochranu pracovných práv a
- iv. ratifikácia dohovorov MOP.

Kolumbia poskytla informácie o vykonávaní hlavy IX dohody, so zameraním na tieto oblasti:

- i. nová štruktúra ministerstva práce a jeho úspechy;
- ii. existujúce kanále a mechanizmy sociálneho dialógu;
- iii. uplatňovanie slobody združovania;
- iv. silné stránky súčasných systémov dozoru;
- v. právne predpisy prijaté na boj proti nelegálnemu sprostredkovávaniu;
- vi. situácia, pokiaľ ide o vykonávanie dohovorov MOP.

Strany sa dohodli, že budú ďalej vykonávať ustanovenia týkajúce sa hlavy IX, vrátane ratifikácie a vykonávania dohovorov MOP (napr. dohovoru o pracovníkoch v domácnosti z roku 2011, ktorý Kolumbia ratifikovala 9. mája 2014). Strany sa dohodli pokračovať vo výmene informácií, najmä pokiaľ ide o opatrenia proti detskej a nútenej práci a podporu slobody združovania a kolektívneho vyjednávania.

Zasadnutie bolo príležitosťou stretnúť sa so zástupcami z regionálnej kancelárie MOP a prediskutovať záležitosti, ako sú rokovanie a vykonávanie obchodných dohôd EÚ vo všeobecnosti.

4.2. Vykonávanie ustanovení týkajúcich sa životného prostredia

Strany informovali o pokroku vo vykonávaní ustanovení hlavy IX, ktoré sa týkajú životného prostredia. Peru informovalo o právnom a politickom rámci pre environmentálne otázky, o strategickej osi environmentálneho riadenia v Peru, národnom programe a národnom systéme pre environmentálne opatrenia. Peru informovalo aj o vnútroštátnom systéme posudzovania vplyvov na životné prostredie a národnom úrade ekologickej certifikácie pre udržateľné investície (SENACE).

Kolumbia informovala o národnom systéme pre životné prostredie, hlavných úspechoch a politikách ministerstva životného prostredia a trvalo udržateľného rozvoja, ako aj o vykonávaní mnohostranných dohôd v oblasti životného prostredia, akými sú Bazilejský dohovor, Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi (CITES), Montrealský protokol, Dohovor o biologickej diverzite, Kartagenský protokol a Rámcový dohovor Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC).

EÚ sa zaoberala liberalizáciou obchodu v oblasti environmentálnych tovarov, pričom zdôraznila iniciatívu týkajúcu sa ekologického tovaru, prostredníctvom ktorej sa EÚ a 13 ďalších členov WTO zaviazalo, že budú spolupracovať na ceste k liberalizácii obchodu s ekologickým tovarom. EÚ vyzvala Kolumbiu a Peru, aby sa pripojili k tejto iniciatíve, najmä v súvislosti s tým, že Peru usporiada v Lime v novembri 2014 konferenciu zmluvných strán Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) a zdôraznila, že táto iniciatíva by mohla zaistiť lepší a lacnejší prístup k tovarom a technológiám, ktoré chránia životné prostredie.

EÚ opísala svoj plán na účinné využívanie zdrojov a metódy na meranie environmentálnej stopy, v rámci ktorých bolo od novembra 2013 vybraných 17 výrobkov. Všetky

zainteresované strany, vrátane podnikov v Kolumbii a Peru, sa môžu prihlásiť a sledovať tieto pilotné projekty a prispievať k nim. Pre spoločnosti, ktoré vyvážajú do EÚ, by mohla byť účasť na tejto iniciatíve užitočná.

4.3. Vnútroštátne konzultácie a zasadnutia podvýboru s občianskou spoločnosťou

Počas zasadnutia podvýboru strany rokovali o článku 281 (*Domáce mechanizmy*) a o jeho implementácii. EÚ uviedla, že jej mechanizmus pre domácu skupinu by bol podobný, ako v prípade ostatných dohôd EÚ a Peru a Kolumbia uviedli, že by využili existujúce vnútroštátne poradné orgány. Zmluvné strany sa dohodli na usmerneniach pre verejné zasadnutia, ktoré sa budú konať s občianskou spoločnosťou.

Na verejnom zasadnutí s občianskou spoločnosťou zdôraznili členovia domácej poradnej skupiny EÚ spolu s členmi peruánskej občianskej spoločnosti význam inštitucionalizovaných štruktúr občianskej spoločnosti v rámci dohody. Účastníci tiež zdôraznili, že je potrebné, aby občianska spoločnosť bola schopná pracovať so svojimi partnermi aj medzi zasadnutiami, aby boli rokovania na verejných zasadnutiach produktívnejšie.

4.4. Potenciálne oblasti pre nadväzné opatrenia

Zmluvné strany sa dohodli, že sa budú naďalej zasadzovať o vykonávanie ustanovení hlavy IX, ktoré sa týkajú práce, vrátane ratifikácie a vykonávania dohovorov MOP. Zmluvné strany sa dohodli pokračovať vo výmene informácií, najmä pokiaľ ide o opatrenia proti detskej a nútenej práci a podporu slobody združovania a kolektívneho vyjednávania.

Pokiaľ ide o biologickú diverzitu, podvýbor diskutoval o ustanoveniach v hlave IX a o budúcej činnosti. Bolo zdôraznené, že iniciatívy na boj proti nelegálnej ťažbe dreva a s ňou súvisiacim obchodom, ako napríklad nedávne nariadenie EÚ o dreve⁷, by mohli potenciálne predstavovať zvýšené možnosti obchodovania s udržateľnými zdrojmi dreva a výrobkov z dreva.

Kolumbia zdôraznila, že je dôležité zohľadniť sociálne a ekologické mechanizmy na trhu so zlatom, najmä v boji proti nezákonnej ťažbe. Horizontálne otázky ako napríklad posudzovanie vplyvu a sociálnej zodpovednosti podnikov boli tiež označené ako možné oblasti pre budúce rokovania.

⁷ Nariadenie (EÚ) č. 995/2010.

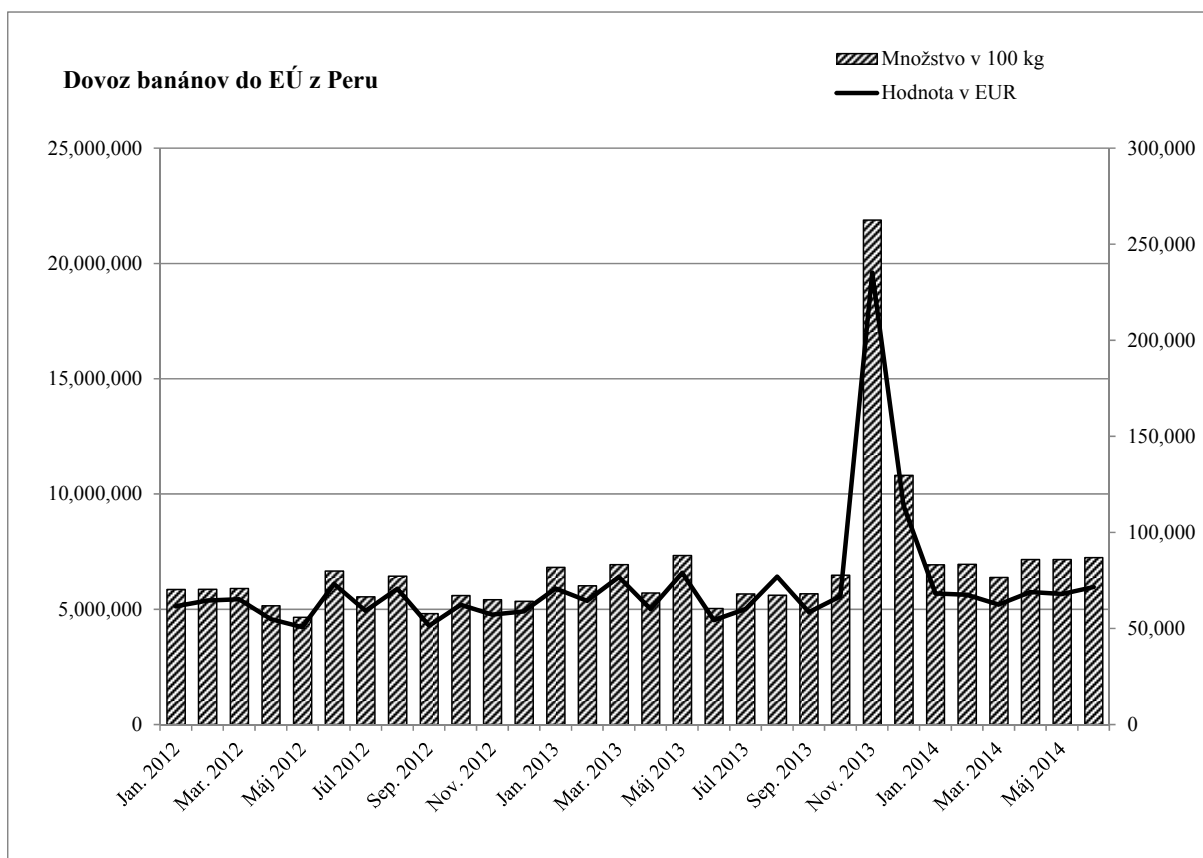
5. VYKONÁVANIE NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) Č. 19/2013, KTORÝM SA VYKONÁVA BILATERÁLNA OCHRANNÁ DOLOŽKA A STABILIZAČNÝ MECHANIZMUS V SÚVISLOSTI S BANÁNMI

Nariadenie umožňuje začať za určitých podmienok, ktoré sú v nariadení stanovené, prešetrovanie ochranných opatrení alebo zaviesť predbežné opatrenia dohľadu. V súlade s článkami 3 a 13 nariadenia Komisia monitorovala vývoj dovozu banánov z Kolumbie a Peru. V prvom roku vykonávania dohody Komisia nezačala prešetrovanie ochranných opatrení, ani nezaviedla predbežné opatrenia dohľadu, ani jej žiadna takáto žiadosť nebola doručená.

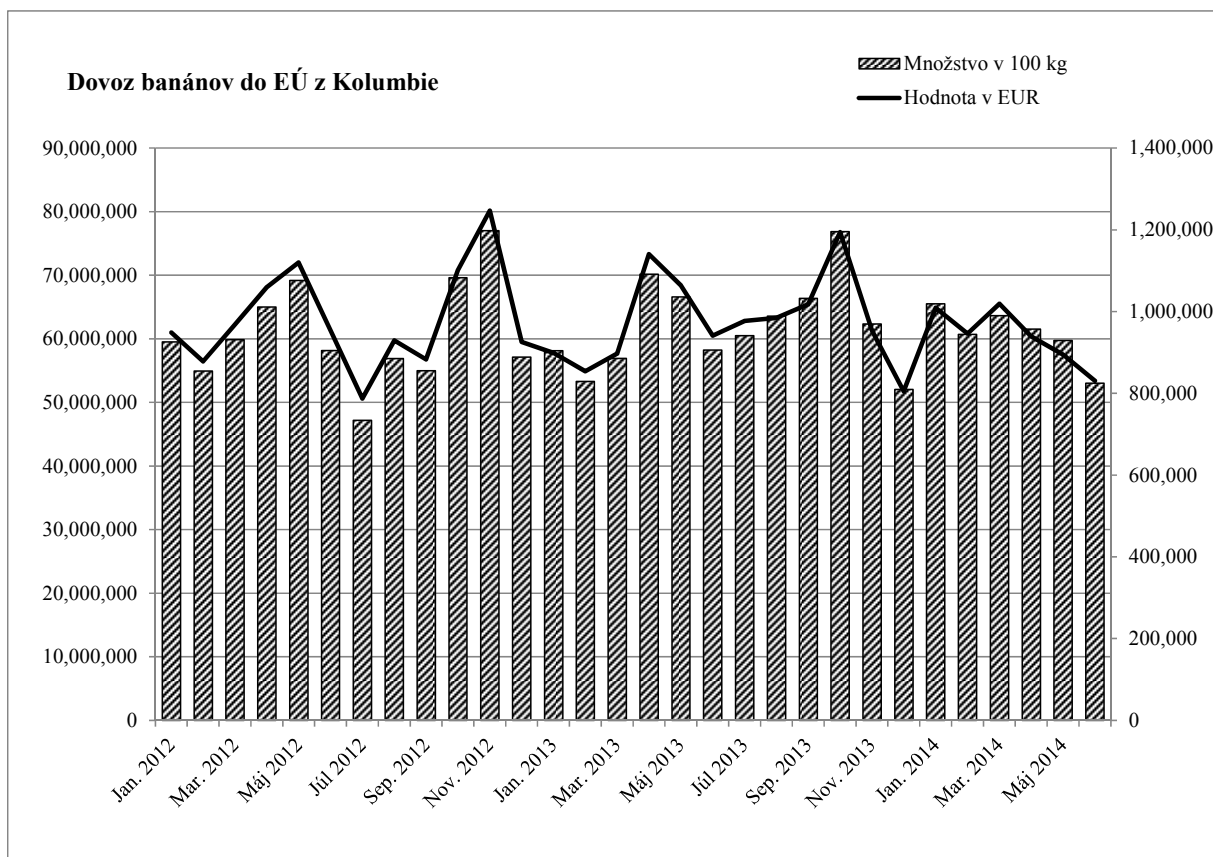
5.1. Vývoj vývozu banánov z Kolumbie a Peru

Výsledky monitorovania vykonávania dohody v prvom roku sú zhrnuté nižšie.

Dovoz **banánov z Peru** vzrástol v roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 o 39,3 % (zo 61 miliónov EUR na 85 miliónov EUR). Pokiaľ ide o množstvo, nárast predstavoval 39,7 % (z 80 696 ton v roku 2012 na 112 750 ton v roku 2013). Tento nárast bol najvyšší v novembri a decembri 2013 a v nasledujúcich mesiacoch (január až apríl 2014) sa vrátil na bežnú úroveň.

Dovoz **banánov z Kolumbie** klesol v roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 o 0,6 % (zo 759 miliónov EUR v roku 2012 na 754 miliónov EUR v roku 2013). Celkové dovezené množstvo sa zvýšilo o 2,1 % (z 1 134 567 ton v roku 2012 na 1 158 755 ton v roku 2013). V prvých mesiacoch roku 2014 zostali úrovne obchodu pomerne stabilné (pokiaľ ide o hodnotu a množstvo).

V prípade **Peru** dosiahol dovoz banánov prahovú hodnotu 78 750 ton v novembri 2013. V súlade s ustanoveniami stabilizačného mechanizmu pre banány (najmä s článkom 15 ods. 2 a ods. 3 nariadenia) Komisia preskúmala vplyv tohto dovozu na situáciu na trhu s banánmi v EÚ. Dovoz z Peru predstavoval iba 1,8 % celkového dovozu čerstvých banánov do EÚ a dovoz od ostatných hlavných vývozcov banánov do EÚ zostal v medziach očakávaného vývoja. Okrem toho, veľkoobchod s čerstvými banánmi nezaznamenal na trhu EÚ výraznejšie zmeny a neexistovali ani náznaky toho, by toto zvýšenie peruánskeho vývozu malo vplyv na stabilitu alebo situáciu výrobcov EÚ. Na základe uvedeného preskúmania Komisia dospela k záveru, že pozastavenie preferenčných ciel na dovoz banánov s pôvodom v Peru nie je vhodné.

6. ZÁVER

Po približne jednom roku vykonávania dohody je ešte skoro na konečné hodnotenie jej vplyvu na obchod a investičné toky. Hoci sa celková úroveň obchodu s Peru zrejme znížila, došlo k značnému zvýšeniu netradičného obchodu. Zníženie hodnoty obchodu bolo pravdepodobne zapríčinené dôvodmi, ktoré nie sú priamo spojené so samotnou dohodou, ale skôr so znížením celosvetových cien komodít v roku 2013. V niektorých odvetviach, ako je napríklad odvetvie vína, vozidiel, tabaku a výrobkov z cukrovej trstiny, sa dosiahol výrazný nárast. Na druhej strane, dostupné údaje za niekoľko mesiacov, ktoré sa týkajú Kolumbie, naznačujú len malú zmenu v obchodných tokoch s niekoľkými významnými pozitívnymi výnimkami, ktoré sú v správe opísané. Väčšie využívanie dostupných colných kvót predstavuje významnú nevyužitú príležitosť tejto dohody.

Pokiaľ ide o banány, dovoz z andských krajín zostal celkovo stabilný, preto nebolo potrebné začať žiadne pozastavenie preferenčných ciel.

Dôraz tak zostáva na zabezpečení správneho vykonávania dohody tak, aby podniky mohli využívať obchodné príležitosti, ktoré z nej vyplývajú. Niektoré otázky týkajúce sa vykonávania stále pretrvávajú, a to najmä v oblasti zdravia zvierat a rastlín a hygienických opatrení (SPS). Diskusie o týchto otázkach budú ďalej pokračovať v rámci následných zasadnutí jednotlivých podvýborov s cieľom nájsť vzájomne prijateľné a uskutočniteľné riešenia. V tomto smere priniesol prvý rok vykonávania celkovo uspokojivé zavedenie a fungovanie inštitucionálneho rámca dohody.